

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 9044-09-10 שטינלאוף נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול")

תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת ריבה שרון

התובע יוסף שטינלאוף

ע"י ב"כ עו"ד א. פרויליך וניסים פרחי

נגד

הנתבעת המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול")

חקיקה שאוזכרה :

[חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975](#): סע' 6ב'
[תקנות הביטוח הלאומי \(קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה\)](#), תשט"ז-1956: סע' (2)א47, (3)א48
[פקודת הראיות \[נוסח חדש\]](#), תשל"א-1971

פסק דין

הצדדים, ההליך

1. התובע- יליד 18.8.44, נפגע בת.ד. נשוא התביעה, מיום 22.6.09 (להלן: "התאונה"), שאירעה כאשר רכב על קטנוע שהיה מבוטח אותה עת בביטוח חובה אצל הנתבעת. לפני תביעה לפיצוי בגין נזקי גוף שנגרמו לו, אשר הוגשה על פי [החוק לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, התשל"ה - 1975](#) (להלן: "החוק").
הצדדים אינם חלוקים בשאלת החבות, ובכלל זה- בדבר קיומו של כיסוי ביטוחי אצל הנתבעת וחובתה לפיצוי התובע בגין התאונה. המחלוקת הינה בשאלת הנזק וגובה הפיצוי המגיע לו.

הפציעה ומהלך הריפוי

2. התובע פונה ממקום התאונה באמבולנס לביה"ח "אסף הרופא", שם אובחנו, בין היתר, שברים ברגל ימין. הוא אושפז, וביום 23.5.09 עבר ניתוח לקיבוע השבר במקבע חיצוני. ביום 28.5.09 שוחרר לביתו, עם המלצות למנוחה, הליכה ללא דריכה, התניידות בסיוע קביים, טיפולי פיזיותרפיה, אנלגטיקה והמשך טיפול ומעקב.
ביום 24.8.09 נותח התובע להורדת הקיבוע החיצוני וביום 28.5.09 שוחרר עם המלצות למנוחה, אי דריכה על הרגל, הליכה עם קביים והמשך טיפול ומעקב. הקיבוע הוחלף לקיבוע מסוג אחר למשך כ-6 חודשים. המשך הטיפול נעשה במרפאת קופ"ח ובמרפאת חוץ של ביה"ח ע"ש שיבא, תל השומר.

הנכות הרפואית

3. וע"ר שליד המל"ל נפגעי עבודה קבעה לתובע נכות זמנית מלאה למשך 11 חודשים ו-8 ימים (עד ליום 30.9.10) ונכות רפואית צמיתה משוקללת בשיעור של 19% ברגל ובקרוסול שמאל (10% לפי [תקנה 47 \(2\) א](#)) ו-19% לפי תקנה [48 \(3\)א](#)) [לתקנות לקביעת נכות מעבודה](#)). קביעת המל"ל מחייבת על פי דין, מכוח [סעיף 6 ב'](#) לחוק.

הנכות התפקודית

4. ערב התאונה היה התובע כבן 65 וכיום הינו כבן 70 שנה וחודשיים. עיסוקו - טכנאי מקררים עצמאי. התובע תיאר כי עבודתו כרוכה בפעילות פיזית קשה, הכוללת עמידה ממושכת, התכופפות וכריעה, נשיאת והרכבת מנועים וחלקי מקררים כבדים. לטענתו- מאז התאונה ובעקבותיה הוא סובל מכאבים, מקשיים בעמידה והליכה ממושכת ובכריעה, בהרמת ציוד כבד, וכן מנפיחות והגבלה בתנועות הקרוסול. לכן נאלץ להפחית את היקף עבודתו ונגרמו לו הפסדי הכנסה גדולים שיביאו לפרישתו המוקדמת מהמתוכנן אלמלא התאונה (סעיפים 15-16 לתצהירו). עוד טוען התובע בסיכומיו, כי נכותו הרפואית תפקודית במלואה. את הפסדי ההכנסות מעבודתו לעבר ולעתיד (ראש נזק עיקרי בתביעה), מבקש הוא לבסס על שומת מס לשנת 2008, אליה אתייחס בהמשך, בטענה שעובר לתאונה הושבחו הכנסותיו באופן משמעותי ביחס לשנים עברו. בנוסף- עותר הוא לפיצוי בגין פגיעה בכושר ההשתכרות עד גיל 78 ולפיצוי בראשי נזק נוספים.

5. לענין הנכות הרפואית- טוענת הנתבעת כי עסקינן בשתי נכויות חופפות, באותה רגל, וכי לכן יש להחשיבה כעומדת לכל היותר על 10%. באשר לראש הנזק שעניינו הפסדי הכנסה ופגיעה בכושר ההשתכרות, עמדתה היא כי התובע 'עשה את התביעה' 'קרדום לחפור בו', כי הוא עובד במתכונת רגילה של פנסיונר, מעסיק עובדים ועובד בשיתוף פעולה מלא עם חברה שבבעלותו בנו, כי בניגוד לעדותו- אינו מסתיר את קשייו מלקוחותיו, ולמעשה- כי אינו עובד כפי שעבד בעבר, רק עקב גילו. לשיטתה, לא נותרה לתובע כל הגבלה או מגבלה תפקודית בעבודתו ו/או בחייו בעקבות ובקשר לתאונה. הנתבעת סבורה שאין להסתמך על שומות המס מערב התאונה, כי אין להכיר בעניינו של התובע בגיל פרישה מעבר ל- 70 שנה, וכי לחלופין- יש לפסוק פיצוי מינימלי לכל שנת השתכרות נוספת שתקבע מעבר לגיל זה, בשיעור המפורט בסיכומיה.

6. מטעם התובע העידו הוא עצמו ורעייתו. הנתבעת מפנה לכך שמדובר בבעל דין ורעייתו המעוניינים בתוצאות התביעה, על כל המשתמע מכך מבחינת משקל עדותם. עוד טוענת היא כי מעבר לכך שמשקל עדות הרעיה, מטבע הדברים ועל פי [פקודת הראיות](#)- מופחת, הרי שבחקירתה הנגדית של זו על תצהירה בנוגע לשיחת טלפון שביצעה עם חוקרת הנתבעת, במסגרת חקירה סמויה, נתגלו סתירות וחוסר מהימנות בהשוואה לגרסאות השניים בתצהיריהם ובחקירתם בבית המשפט. הנתבעת אף מבקשת ליחס משקל לכך שהתובע נמנע מלהעיד את בנו, למרות שמהראיות עולה כי השניים עובדים בשיתוף פעולה עסקי, כאשר התובע מפנה לבנו ללקוחות שאינו יכול או מעוניין לטפל בקריאתם. עוד מבקשת היא ליתן משקל לכך שהתובע אף נמנע מלהעיד לקוחות או ספקים עמם הוא עובד, להוכחת טענותיו בדבר היקף עבודה מופחת או קשיים בביצועה.

7. לתמיכה בטענתו כי יש לקחת בחשבון בעניינו גיל פרישה מאוחר מהמקובל בקרב עצמאים- הגיש התובע מטעמו תצהיר של אדם בשם גדעון מרינצ'יק, המפרט כי הוא כבן +80 ועדיין עובד (ת/3). הנתבעת ויתרה על חקירת הנ"ל, בנימוק שאין להסתמך על עדותו בעניינו, הואיל ומדובר באדם שאין קשר בין עיסוקו בתחזוקת משאית ובין עסקו של התובע כטכנאי מקררים. עוד באותו עניין-

טען התובע בתצהירו המשלים מיום 21.5.13 (ת/5) שיש לו קולגות העובדים כטכנאי מקררים מעבר לגיל 70 ועד 90 וציין שמות. הנתבעת- מנגד, טוענת כאמור כי התובע לא עמד בנטל הראיה להוכחת גיל פרישה החורג מהמקובל לעצמאי, דהיינו- גיל 70.

לאחר בחינת טענות הצדדים בהקשר זה, אני מקבלת את גישת הנתבעת בכל הנוגע לתצהירו של מר מרינצ'יק, למרות שלא נחקר. שכן- תחת זימונם של "קולגות עלומים"- בחר התובע, כאמור, להגיש תצהיר של אדם העוסק בתחום אחר לגמרי, ומטעם זה אני סבורה שאכן לא היה מקום ליתן משקל לעדותו של הנ"ל, לכשעצמה, למרות שלא נחקר עליו. אין בידי לקבל את טענתו כי התקשה להביא לעדות את אותם עדים פוטנציאליים, שהרי יכול היה לזמנם דרך בית המשפט ולא ניתן לבנות תילי תילים של טענות על סמך הצהרה בדבר קיומם. ודוק. לא הוצג כל נתון בדבר היקף עבודתם של אלה ותכנה, האם מדובר למשל בניהול/ייעוץ או בעבודה פיזית, באשר למצבם הגופני וכו'. ההלכה באשר למשקלה השלילי של עדות זמינה שלא הובאה, כפועלת לרעת מי שנמנע מהבאתה- ידועה, ואין צורך להכביר מלים בענין זה.

חרף האמור- שוכנעתי כי "גיל הפרישה הטבעי" אצל התובע, הינו מעבר לגיל 70 ה"מסורתי". מהראיות והעדויות שבפני- מצאתי שהתובע הינו איש מעש ובגיל בו חלק ניכר מבני גילו נהנים מפירות עמלם לאורך שנים, הוא ממשיך לעבוד, למרות ולאחר שנפצע בתאונה לא קלה. לא התרשמתי שמדובר באילוץ כלכלי ואף לא נטען כך. התובע הינו כיום כבן 70 ואם לא חל שינוי מאז שמיעת הראיות- הוא עדיין עובד, במתכונת המתאימה לגילו ולמגבלותיו. אני מאמינה שאין לצפות שהתובע יפרוש מעיסוקו מוקדם מכפי שתכנן. בשים לב לאפשרויות שפותח בפניו הקשר לעסק של בנו, לרבות העברת לקוחות ופונים, הוא יכול להמשיך ולעבוד, כל עוד יחפוץ בכך למרות גילו וחרף הנכות האורתופדית הנובעת מהתאונה. לאחר ששקלתי ושקללתי את כל אשר בפני, בראי ההיגיון וניסיון החיים, ובהתחשב בכך שאין מדובר במשרה ניהולית, כי אם בעבודה הכרוכה במאמץ פיזי מסוים (גם לאחר שהתובע שולט על סוג העבודות שהוא מבצע)- ראיתי להעמיד את גיל הפרישה המתוכנן של התובע, גם אלמלא התאונה, על 72 שנה. אני אף מאמינה שיתמיד בעבודתו, במתכונת המצומצמת שהיום, עד הגיעו במו"ט לגיל זה (דהיינו- ביום 18/8/2016).

.8

בחינת הכנסות העסק לשם קביעת ההשפעה של התאונה על כושר ההשתכרות של התובע: התובע סיפר בתצהירו כי בשנת 2006 רכש חברת שירות של "אמנה" ובעקבות זאת הגדיל את הכנסותיו וטען שבשנת 2008 (השנה שלפני התאונה)- הגדיל (ולמעשה הכפיל) את הכנסותיו בהשוואה לשנת 2007 ולשנים שקדמו לה. התובע הגיש שומות מס לשנים 2007-2011. הוסכם בין הצדדים (עמ' 7 ש' 14 לפרוטוקול) כי ממוצע השתכרותו של התובע עד לשנת 2007 (כולל), היה כ- 7,950 ₪ נטו, משוערך להיום כ-10,000 ₪ נטו. ב"כ הצדדים טרחו וערכו במסגרת סיכומיהם טבלאות המפרטות (כל אחד על פי הבנתו/גישתו), את נתוני ההכנסות על פי השומות ועל פי המוסכם ביחס לעבר ועד לשנת 2012.

לשיטת התובע- יש לקבל את הנתונים הבאים לידי ביטוי בדוחות השומה לאור אישורן ע"י רשויות המס. טוען ב"כ שאין מדובר באדם "מתוחכם" וכי לא ניתן לייחס לו רצון לנפח את הכנסותיו או לשנותן אחרי התאונה. מפנה הוא לכך שאשת התובע היא זו שניהלה את הניירת הקשורה בעסק וכי רו"ח שלו ניהל עבורו את דוחות העסק כפי שהם באו לידי ביטוי בדוחות השומה. הנתבעת- מנגד, סבורה שלשם קביעת הכנסתו של התובע ערב התאונה, יש להתחשב בשומות המס שלו לפחות החל משנת 2005 ואילך, טוענת כי השומות לשנת 2008/09 חריגות וכי ירידה בהכנסות אחרי שנת התאונה עשויה לנבוע ממשבר כלכלי באותה שנה (טענה שאעיר כבר עתה כי לא הוכחה ביחס לענף בו עוסק התובע ובכלל), ולשיטתה- ניתוח הנתונים מלמד כי החל

משנת 2011 שבה הכנסתו של התובע (במומו) להיות דומה לזו שבעבר. בחנתי את הנתונים שהוצגו, את טענות הצדדים. המסקנות אליהן הגעתי שונות מאלו של ב"כ הצדדים, ואפרט.

9. מבחינת שומות המס לשנים 2007 ואילך והדו"ח לשנת 2012, והסכמת הצדדים בעמ' 7 ש' 14 לפרוטוקול, עולים נתונים מספריים כדלקמן:

הכנסתו השנתית החייבת במס של התובע עד שנת 2007 (ובקודמות לה על פי מוסכם בין הצדדים) - הייתה 105,255 ₪ ברוטו, ולאחר ניכוי מס: 95,940 ₪ נטו. 7,995 ₪ נטו לחודש, לא משוערך.

הצדדים הסכימו כי נתונים אלו דומים לנתוני ההכנסה לשנת 2006 וקודמותיה. הכנסתו השנתית החייבת במס על פי השומה לשנת 2008 - הייתה 208,819 ₪ ברוטו, ולאחר ניכוי מס: 174,185 ₪ נטו. 14,515 ₪ נטו לחודש, לא משוערך.

הכנסתו השנתית החייבת במס על פי השומה לשנת 2009 הייתה 83,953 ₪ ברוטו לכ- 5 ח', ולאחר זיכויים לא נותרה יתרת מ"ה. 16,790 ₪ נטו לחודש, לא משוערך.

הכנסתו השנתית החייבת במס על פי השומה לשנת 2010 הייתה 51,522 ₪ ברוטו לכ- 8 ח', ולאחר זיכויים לא נותרה יתרת מ"ה. 6,440 ₪ נטו לחודש, לא משוערך.

הכנסתו השנתית החייבת במס על פי השומה לשנת 2011 - הייתה 114,436 ₪ ברוטו, ולאחר ניכוי מס: 111,815 ₪. 9,318 ₪ נטו לחודש, לא משוערך.

הכנסתו השנתית החייבת במס על פי הדו"ח לשנת 2012 - אין בפני שומה, אקבל את הנתון שאומץ גם בסיכומי בכ"ת): 105,553 ₪, ללא תשלום מס. 8,796 ₪ נטו לחודש, לא משוערך.

בשולי הדברים: טוענת הנתבעת בסיכומיה כי למרות שאושרו לתובע 11 ח' אי כושר לאחר התאונה, הרי שבפועל - עסקו המשיך לקבל הכנסות בשנים 2009/10 בתק' א"כ וכי יש לקחת בחשבון 8 ח' עבודה בכ"א מהן, דהיינו - 8 ח' הפסד בלבד לשתי השנים יחדיו. לשיטתה - לא הוברר בראיות שהובאו כיצד נכנסו לקופת עסקו של התובע באותה תקופה תשלומים ממקור שאינו עבודתו. הנתבעת מבקשת לתמוך את טענתה בדוחות מע"מ שלא הוגשו כראיה וצורפו לסיכומיה. ברם - צירוף מסמכים אלה לסיכומים נעשה שלא כדין והנתבעת לא עמדה על חקירת רו"ח ולפיכך - אתעלם מהנטען לגביהם ו/או בקשר עמם. לכן - ילקחו בחשבון כ- 5 ח' עבודה לשנת 2009 ו- 8 ח' עבודה לשנת 2010, סה"כ הפסד של 11 ח' לשתי השנים יחדיו.

עוד בשולי הדברים: השומה האחרונה שהוצגה הינה לשנת 2012. התובע בחר שלא להגיש מנתונים מאוחרים. הנתבעת לא עמדה על הגשתם כראיה וכדין של נתונים מאוחרים ולכן - ההכנסה לשנת 2012, תשמש בסיס לחישוב ההכנסות בהווה, לאחר הצמדה.

10. גובה ההכנסות המדווחות על פי שומות המס שהוגשו כראיה וכערכן להיום, הינו כדלקמן:

שנה	הכנסה שנתית נטו	הכנסה חדשית נטו	צמוד להיום	משוערך להיום
שנת 2006 קודמותיה (כמוסכם עמ' 7 ש' 14)	95,940 ₪	7,995 ₪	9,530 ₪	מאמצע השנה 1/7 11,380 ₪
2007	95,940 ₪	7,995 ₪	9,653 ₪	מאמצע השנה 1/7 11,032 ₪
2008	174,185 ₪	14,515 ₪	16,621 ₪	מאמצע השנה 1/7 18,346 ₪
2009	83,953 ₪ (כ- 5 ח' עד לתאונה)	16,790 ₪	19,058 ₪	מיום 16/3/09 20,545 ₪
2010	51,522 ₪ (8 ח' מח' 6/10)	6,440 ₪	6,911 ₪	מיום 1/9/10 7,290 ₪
2011	111,815 ₪	9,318 ₪	9,680 ₪	מאמצע השנה 1/7 10,085 ₪

מאמצע השנה 1/7 ₪ 9,204	מאמצע השנה 1/7 ₪ 8,990	₪ 8,796	₪ 105,553	2012
---------------------------	---------------------------	---------	-----------	------

מהנתונים הנ"ל עולה שאמנם הייתה עליה משמעותית בהכנסות התובע בשנת 2008 ביחס לשנת 2007 וכל קודמותיה וכך גם בחצי השנה הראשונה לשנת 2009, עובר לתאונה. הנתבעת לא עמדה על חקירת רו"ח של התובע, למרות שמלוא טענותיו והשומות עמדו בפניה עובר לדיון, כך שלא עלה בידה להפריך את אמיתות הנתונים המספריים המפורטים בהן, ואלו לא נסתרו, כך שעלי לקבוע את משקלם, בראי כלל העדויות והראיות. לאחר ניתוח כל הנ"ל - לא שוכנעתי שיש להתחשב בנתונים המפורטים בשומות אלה לבדן כבסיס לחישוב כושר ההשתכרות של התובע עובר לתאונה ואני סבורה שבהיותו עצמאי - יש לחשב ולקבוע את בסיס השתכרותו ערב התאונה על פי ממוצע הכנסותיו בשלוש השנים עובר לה.

11. עוד ראיתי לציין בהקשר זה, במאמר מוסגר ולא כקביעת מסמרות, שאין לפני את המועד בו הוגש הדו"ח לצורך השומה לשנת 2008, הואיל וצילום המסמך שהוגש קטוע בפרט הרלבנטי, אך אם להסיק ממועדי הדיווח בשנים האחרות, יש להניח, במידת סבירות גבוהה, שהיה זה אחרי התאונה. ברי שהדיווח לשנת 2009 נעשה גם כן אחרי התאונה. מכל מקום ועוד באותו ענין - אזכיר כי לטענת התובע (שלא הוכחה בראיות כלשהן) - בשנת 2006 הוא רכש זכיון שירות למקוררים של חברת "אמנה". אם כך, ומאחר ואין מדובר בהקמת עסק מחיתוליו - היה מקום לצפות שיהא ביטוי לכך בהכנסות לשנים 2006/7 והא-ראיה שאלו זהות לשנים עברו. "הקפיצה" המטאורית בהכנסות המדווחות דווקא בשנת 2008 ובמחצית הראשונה לשנת 2009, כשהתובע כבר כבן 64, אחרי שנים רבות של הכנסה קבועה וזהה - תומכת לטעמי ספק בכך שאין מדובר בהכרח בסימן לצפי של עליה קבועה בהכנסותיו, אלמלא התאונה. עוד באותו נושא - התרשמתי מעדויות התובע ורעייתו, כי ניסו "לגלות טפח ולהסתיר טפחיים" בכל הנוגע להיקף עיסוקי התובע מאז התאונה. התובע טען כאמור לחוסר ידיעה והבנה של כל הנוגע בניהול העסק, אך מדובר בעצמאי מזה עשרות שנים, ועדותו בהקשר זה לא הייתה סבירה בעיני. זאת ועוד. בתצהירו (ת/1) סיפר שנאלץ "להוריד הילוך", ולא גילה דבר על שיתוף פעולה עם החברה של בנו. לעומת זאת - מחקירת אשתו ע"י חוקרת הנתבעת ובחקירתה הנגדית, התברר שהתובע עובד מחוץ לבית מהשעות 09:00 - 17:00 וכי ביתר השעות הוא משיב לטלפונים של לקוחות, פעולה שאף היא מבצעת. עוד עולה מחקירתה, כי הזמנות עבודה במקרים של "לחץ" או עבודות קשות - מועברות לחברה של הבן וכן כי גם במהלך 11 חודשים לאחר התאונה שבהם התובע לא עבד, לטענתו, הוא העביר עבודות לחברה של בנו (עמ' 9 לחקירת התובע; עמ' 5-7 לתמליל חקירת הרעיה ע"י חוקרת הנתבעת). אמנם - לא התרשמתי שהתובע כיוזב כאשר סיפר שהוא עובד לבד, ואני מאמינה לכך שהתכוון לעבודה בפועל בעסקו שלו. כך התרשמתי גם ביחס לכוונת הרעיה, כשאמרה לחוקרת הנתבעת שהוא מעסיק טכנאים, וכי דבריה בנקודה זו כיוונו לעובדי החברה של הבן, שמבצעים עבודות שהתובע לא מקבל על עצמו. מסקנה זו מתחזקת בעיני מקריאת את המשך תמליל השיחה בין השתיים (נ/6). מכל מקום, אין בידי לקבל את טענת התובע ורעייתו כי לא סיפרו בתצהיריהם על שיתוף הפעולה עם הבן בשל חוסר רלבנטיות (חקירת התובע, עמ' 9 ש' 12) ודומה שניסו להסתיר זאת, מטעמיהם, באשר איני סבורה שהיה בכך בהכרח כדי להזיק להם, לו גילו זאת.

12. נוכח כל האמור - ראיתי, כאמור לעיל, לבצע חישוב על פי נתוני ההשתכרות בשלוש השנים עובר לתאונה, לא פחות ולא יותר, כשאין בידי לקבל את גישת התובעת לחישוב על פי ההכנסות משנת 2005. מדובר בתקופה המרוחקת מדי ממועד התאונה, ואף אין לכך כל הצדקה בנסיבות הענין ועל

פי המקובל. הואיל והתובע נפגע באמצע שנת 2009, הרי שיש לקחת בחשבון את ההכנסות מאמצע שנת 2006 ועד אמצע שנת 2009, מועד התאונה.

13. חישוב שווי ההכנסה החודשית של התובע עובר לתאונה להיום, ייעשה איפוא על ידי חיבור ההכנסה הממוצעת שלו ב- 36 הח' שקדמו לתאונה (18 ח' מאמצע שנת 2006 ועד סוף שנת 2007 + 12 ח' לשנת 2008 על פי הכנסה + 6 ח' בשנת התאונה- 2009), כערכה להיום (הצמדה בלבד).
על פי הטבלה דלמעלה- התוצאה המתקבלת הינה **הסך של 13,522 ₪ נטו, נכון להיום.**
(486,786 : 36 = 13,522) (486,786 = 19,053 * ח' 6 + 16,621 * ח' 12 + 9,653 * ח' 12 + 9,530 * ח' 6)

14. השוואת ההכנסה הממוצעת עובר לתאונה (13,522 ₪ נטו) להכנסה דהיום, על פי הנתונים לשנת 2012 (8,990 ₪ נטו) מביאה אותנו למסקנה שהכנסות התובע נמוכות כיום בכ- 34% (במעוגל). ואולם- אני בדיעה שאין בנתון זה כדי לשקף את השפעת התאונה לבדה על כושר השתכרותו. בשנת 2010 שבה עבד כ- 8 ח': ירידה של כ- 49% (במעוגל) לעומת ההכנסה הממוצעת עובר לתאונה.
בשנת 2011 ראינו עליה של כ- 40% בהכנסות לעומת שנת 2010 (שבכ- 5 ח' מתוכה היה עדיין באי כושר), (9,680 ₪ לעומת 6,911 ₪).
ההפרש בשנת 2011 לעומת ההכנסה עובר לתאונה הינו כבר של ירידה של כ- 27% במעוגל (9,680 ₪ לעומת 13,522 ₪).
בשנת 2012- ירידה של 8% לעומת שנת 2011 (8,990 ₪ לעומת 9,680 ₪ בשנה קודמת).
ההכנסה בשנת 2011 עולה במעט על זו שהיתה לו בשנת 2007 וקודמותיה, לפני העליה המדווחת בשנים 2008/9, אך נמוכה משמעותית מההכנסה הממוצעת על פי 3 השנים עובר לתאונה. (* כל הנתונים המפורטים להלן הינם בערכים של היום).
מן המפורט עולה כי קיים חוסר יציבות בהכנסות, הכולל בחובו לא רק ירידות אלא גם עליות, והמסקנה המתבקשת בעיני הינה שיש גורמים נוספים המשפיעים על הכנסותיו של התובע, לאחר תקופת אי הכושר וההחלמה, מלבד הנכות האורתופדית בנובעת מהתאונה.
שוכנעתי כי למרות נכותו הרפואית האורתופדית של התובע, שכולה באותה רגל (ואשר איני מקלה בה ראש), צמצום היקף עבודתו אינו קשור רק בתאונה, אלא גם בעליה בגילו וכי צמצם את היקף העבודה כדי להתאים את שגרת יומו וחיייו להיותו "פנסיונר", כהגדרת רעייתו. בשקללי מסקנה זו, לצד העליה החריגה והלא מוסברת בהכנסות שנת 2008 לעומת השנים הקודמות לה, את העובדה שהנכות האורתופדית הינה באותה רגל, את אילוצי וסוג העבודה וכל יתר נתונים שזכרו והצריכים לענין- אני בדיעה שיש להעמיד את הנכות התפקודית של התובע על שיעור הנכות הרפואית, דהיינו- 19%, ועל בסיס נתון זה- לחשב את ההפסדים לעבר ואת הפגיעה בכושר ההשתכרות שלו לעתיד.

חישוב נזקי התובע בגין התאונה ושיעור הפיצוי המגיע לו מעם הנתבעת:

15. **נזק לא ממוני – בגין כאב וסבל**
התובע הינו כאמור יליד 18.8.44. הפיצוי המגיע בגין 19% נכות רפואית בניכוי גיל, בתוספת 7 ימי אשפוז, לרבות ממועד התאונה, הינו הסך של 26,428 ₪. סכום זה נכון למועד פסק הדין.

16. **הפסדי הכנסה ופגיעה בכושר ההשתכרות**

א. **בגין 11 חודשי א"כ בשנים 2009-2010**, על בסיס הכנסה חודשית ממוצעת של 13,522 ₪ נכון להיום, בתוספת ריבית מאמצע תק' א"כ, דהיינו מיום (14/11/09): 158,689 ₪. סכום זה נכון למועד פסק הדין.

$$(14/11/09 \text{ מיום}) + 148,742 = (11 * 13,522)$$

ב. **בגין כ- 53 חודשים החל מחודש 5/2010 ועד היום**, לפי 19% הפסד שנוקף לתאונה מהכנסה חודשית ממוצעת של 13,522 ₪ (הפסד של 2,569 ₪ לחודש), בתוספת ריבית מאמצע התקופה (מיום 16/7/12) ועד היום: 139,336 ₪. סכום זה נכון למועד פסק הדין.

$$(16/7/12 \text{ מיום}) + 136,157 = (13,522 * 19\%) * (53 \text{ ח' })$$

ג. **פיצוי לעתיד**, עד גיל 72, דהיינו- למשך כ- 21.5 חודשים (מ.ה 20.4334) על פי הפסד של 2,569 ₪ לחודש שנוקף לתאונה: 54,332 ₪. סכום זה נכון למועד פסק הדין.

סך הפיצוי בראש הנזק של הפסדי ההכנסה והפגיעה בכושר ההשתכרות: 352,357 ₪. סכום זה נכון למועד פסק הדין.

17. **עזרה וסיעוד**

לתקופת אי הכושר המלא שאושרה ע"י המל"ל - במשך כ-11 חודשים, בהתחשב בפגיעה הקשה, הטיפולים ומהלך הריפוי, שכלל הסתייעות בקביים במשך כ-9 חודשים ומגבלות דריכה, ובהתחשב בכך שברגיל- מדובר באדם עצמאי ובריא, שעבד כעצמאי בעבודה הכרוכה במאמץ פיזי, אני פוסקת לתובע פיצוי בסך של 22,000 ₪ בגין עזרת רעייתו, מעבר למקובל בין בני זוג. מאז תום תקופת אי הכושר ועד תוחלת חייו, יש לקחת בחשבון פיצוי בגין תוספת של עזרת המשפחה, ולמעשה- הרעיה, עלפי עדותה. התובע אמנם מתפקד באופן עצמאי, עובד בעבודה הכרוכה במאמץ מסוים, הנכות מתרכזת ברגל אחת. מאידך- נכותו הרפואית בתחום האורתופדי בעקבות התאונה אינה מזערית. הנתבעת טוענת כי מלבד הנכות הנ"ל סובל התובע מבעיות רפואיות אחרות. ואולם- אלה לא הגבילוהו בעבר, ואף לא נתבקש מינוי מומחה לקביעת מצבו ונכותו הרפואית אלמלא התאונה. אף לא ניתן לסמוך לנצח על עזרת הרעיה, שלא זו בלבד שהיא עצמה אינה נערה, ממילא היא זכאית לפיצוי בגין העזרה שהיא מושיטה לבעלה, מעבר לאשר היה זקוק לה, אלמלא נפגע בתאונה. מכל האמור- ראיתי לפסוק לתובע פיצוי נוסף בפריט זה בסך של 48,000 ₪, לעבר (מתום תקופת אי כושר ובמשך כ- 53 חודשים עד היום) וכן לעתיד, עד תוחלת חייו. אני פוסקת איפוא לתובע בראש הנזק של עזרת הזולת, לעבר ולעתיד- סך של 70,000 ₪. סכום זה נכון למועד פסק הדין.

18. **נסיעות מוגברות וניידות**

בהתחשב בפגיעה, בשיעור הנכות, בתק' א"כ בת 11 ח' שבמהלכם נזקק לקביים במשך כ-9 חודשים, ראוי לפצות את התובע בגין הוצאות נסיעה מוגברות (מעבר להוצאות נסיעה לטיפולים המכוסות על ידי המל"ל). ברי כי ההתניידות לצרכי העבודה נעשית ברכבו, ללא קשר לתאונה. לא הוצגו בפני קבלות ופרטים בשבר נסיעות למקומות שאלמלא התאונה היה מגיע אליהם בהליכה. יחד עם זאת- נכותו הרפואית של התובע אינה בטלה בשישים, הגם שכולה באותה רגל ויש לקבל שהיא מקשה עליו ולו במעט, ועלולה לגרום לו להוצאות נסיעה עודפות, לשם הגעה למקומות שאלמלא התאונה היה בוחר לעשות אליהם את דרכו באופן רגלי. לנוכח האמור, אני פוסקת לתובע פיצוי בפריט זה, על דרך האומדנא, בסך גלובלי של 28,000 ₪, לעבר ולעתיד גם יחד. סכום זה נכון למועד פסק הדין.

הוצאות רפואיות .19

התאונה הינה תאונת עבודה וההוצאות הרפואיות, לרבות נסיעות לטיפולים, מכוסות על פי דין. התובע לא הוכיח כי פנה לקבלת החזר בגין הוצאות שבגינן צירף לתצהירו קבלות וכי נדחה. אין כל אינדיקציה לצורך בטיפולים רפואיים בעתיד ו/או כי ככל שיהיו כאלה- התובע יאלץ לשאת בעלותם. לכן- התביעה בפריט זה נדחית.

ניכויים .20

הפיצוי המגיע לתובע, על פי המפורט לעיל, הינו הסך של 476,785 ₪. מסכום זה- יש להפחית תקבולי המל"ל, ששיעורם, נכון למועד פסק הדין (על פי שיערוך סכום על פי התחשיב שצורף לסיכומי הנתבעת)- מגיע לסך של 290,642 ₪.

סוף דבר .21

הנתבעת תשלם לתובע פיצוי בגין התאונה נשוא התביעה, בסך של 186,143 ₪, בתוספת השתתפות בשכ"ט עו"ד בשיעור של 13% בצירוף מע"מ כחוק (28,554 ₪). לסכום זה ייוסף החזר בגין אגרת משפט ששולמה בפתיחת התיק (652 ₪ נכון ליום 6/9/10 בצירוף שכ"ט עו"ד ומע"מ כחוק) בסך של 738 ₪, נכון להיום.

סה"כ לתשלום: 215,435 ₪. **סכום זה נכון למועד פסק הדין והוא ישולם בתוך 30 יום ממועד קבלתו במשרד ב"כ הנתבעת, שאם לא כן – יישא הפרש הצמדה וריבית כחוק, ממועד פסק הדין ועד התשלום בפועל.**

פסק הדין יישלח לב"כ הצדדים

ניתן ביום י"ג תשרי תשע"ה, 07 אוקטובר 2014, בהעדר הצדדים

חתימה